

Υπηρεσία Τύπου και
Πληροφόρησης

Δικαστήριο της Ευρωπαϊκής Ένωσης
ΑΝΑΚΟΙΝΩΘΕΝ ΤΥΠΟΥ αριθ. 26/16

Λουξεμβούργο, 8 Μαρτίου 2016

Απόφαση στην υπόθεση C-431/14 P
Ελλάδα κατά Επιτροπής

Το Δικαστήριο επικυρώνει την υποχρέωση του Ελληνικού Δημοσίου να ανακτήσει από τους Έλληνες αγρότες την παράνομη κρατική ενίσχυση ύψους 425 εκατομμυρίων ευρώ η οποία είχε χορηγηθεί εξαιτίας των δυσμενών καιρικών συνθηκών

Κατά το έτος 2009, ο Οργανισμός Ελληνικών Γεωργικών Ασφαλίσεων (ΕΛΓΑ) – φορέας του Δημοσίου ο οποίος έχει ως σκοπό την ασφάλιση των αγροτικών εκμεταλλεύσεων όσον αφορά ζημιές οφειλόμενες σε φυσικούς κινδύνους – κατέβαλε σε περίπου 800.000 Έλληνες αγρότες αντισταθμιστικές ενισχύσεις συνολικού ύψους 425 εκατομμυρίων ευρώ λόγω ζημιών που είχαν προκληθεί το 2008 εξαιτίας δυσμενών καιρικών συνθηκών.

Μέρος του ποσού αυτού προερχόταν, κατά την Ελλάδα, από εισφορές που είχαν καταβάλει οι Έλληνες αγρότες στο πλαίσιο του συστήματος υποχρεωτικής ασφάλισης του ΕΛΓΑ και οι οποίες ανέρχονταν σε τουλάχιστον 145 εκατομμύρια ευρώ όσον αφορά τα έτη 2008 και 2009. Δεδομένου ότι ο ελληνικός γεωργικός τομέας χαρακτηρίζεται από την πρωτίστως οικογενειακού χαρακτήρα γεωργία και τις μικρού μεγέθους εκμεταλλεύσεις, καθένας από τους αποζημιωθέντες αγρότες έλαβε, κατά μέσο όρο, ποσό σχεδόν 500 ευρώ.

Με απόφαση της 7ης Δεκεμβρίου 2011¹, η Επιτροπή, λαμβάνοντας ιδίως υπόψη τους κανόνες συμπεριφοράς που περιλαμβάνονται στο Προσωρινό κοινοτικό πλαίσιο για τη λήψη μέτρων κρατικής ενισχύσεως, με σκοπό να στηριχθεί η πρόσβαση στη χρηματοδότηση², χαρακτήρισε τα μέτρα αυτά ως παράνομες κρατικές ενισχύσεις μη συμβατές με την εσωτερική αγορά. Διέταξε, επομένως, τις ελληνικές αρχές να ανακτήσουν τις ενισχύσεις αυτές από τους δικαιούχους τους.

Η Ελλάδα ζήτησε από το Γενικό Δικαστήριο της Ευρωπαϊκής Ένωσης την ακύρωση της αποφάσεως αυτής και την αναστολή εκτελέσεώς της μέχρι την έκδοση της αποφάσεως επί της ουσίας.

Το 2012, ο Πρόεδρος του Γενικού Δικαστηρίου³ ανέστειλε την εκτέλεση της αποφάσεως, καθόσον με την απόφαση αυτή υποχρεωνόταν η Ελλάδα να ανακτήσει τις μη συμβατές ενισχύσεις από τους δικαιούχους τους. Ωστόσο, το Γενικό Δικαστήριο, το 2014, απέρριψε την προσφυγή επί της ουσίας⁴.

Κατόπιν τούτου, η Ελλάδα άσκησε αναίρεση ενώπιον του Δικαστηρίου, με αίτημα τόσο την αναίρεση της αποφάσεως του Γενικού Δικαστηρίου όσο και την αναστολή εκτελέσεως της αποφάσεως της Επιτροπής έως την έκδοση αποφάσεως επί της αιτήσεως αναιρέσεως. Το

¹ Απόφαση 2012/157/ΕΕ της Επιτροπής, της 7ης Δεκεμβρίου 2011, σχετικά με τις αντισταθμιστικές ενισχύσεις που καταβλήθηκαν από τον Οργανισμό Ελληνικών Γεωργικών Ασφαλίσεων (ΕΛΓΑ) κατά τα έτη 2008 και 2009 [κοινοποιηθείσα υπό τον αριθμό C (2011) 7260] (ΕΕ L 78, σ. 21).

² Προσωρινό κοινοτικό πλαίσιο για τη λήψη μέτρων κρατικής ενίσχυσης, με σκοπό να στηριχθεί η πρόσβαση στη χρηματοδότηση κατά τη διάρκεια της τρέχουσας χρηματοπιστωτικής και οικονομικής κρίσης, όπως προκύπτει από την ανακοίνωση της Ευρωπαϊκής Επιτροπής της 17ης Δεκεμβρίου 2008 (ΕΕ 2009, C 16, σ. 1) και όπως τροποποιήθηκε με την ανακοίνωση της Επιτροπής που δημοσιεύθηκε την 31η Οκτωβρίου 2009 (ΕΕ 2009, C 261, σ. 2).

³ Διάταξη του Προέδρου του Γενικού Δικαστηρίου, της 19ης Σεπτεμβρίου 2012, *Ελλάδα κατά Επιτροπής* (T-52/12 R, βλ. Ανακοινωθέν Τύπου [αριθ. 118/12](#)).

⁴ Απόφαση του Γενικού Δικαστηρίου της 16ης Ιουλίου 2014, *Ελλάδα κατά Επιτροπής* (T-52/12).

Δικαστήριο απέρριψε το αίτημα αναστολής εκτελέσεως⁵ για τον λόγο ότι η αίτηση αναιρέσεως δεν ήταν εκ πρώτης όψεως βάσιμη.

Με τη σημερινή απόφασή του, το Δικαστήριο επισημαίνει καταρχάς ότι η είσπραξη των εισφορών των αγροτών από το Δημόσιο και η εισαγωγή τους στον κρατικό προϋπολογισμό, πριν αυτές αποδοθούν από το Δημόσιο στον ΕΛΓΑ, αρκούν για να θεωρηθεί ότι οι παροχές που χορηγεί ο ΕΛΓΑ προέρχονται από κρατικούς πόρους. Δεδομένου, επίσης, ότι οι πληρωμές που κατέβαλε ο ΕΛΓΑ ήταν ανεξάρτητες των εισφορών που είχαν καταβάλει οι αγρότες, οι πληρωμές αυτές συνιστούσαν **πλεονέκτημα το οποίο δεν θα είχαν οι δικαιούχοι υπό κανονικές συνθήκες αγοράς και, επομένως, είχαν επιπτώσεις στον ανταγωνισμό.**

Εν συνεχεία, το Δικαστήριο απορρίπτει το επιχείρημα που προέβαλε η Ελλάδα, η οποία, λαμβανομένης υπόψη της σοβαρής κρίσεως που αντιμετώπιζε η ελληνική οικονομία το 2009, προσάπτει στο Γενικό Δικαστήριο ότι επιβεβαίωσε την εκτίμηση της Επιτροπής περί του ότι η καταβολή των ενισχύσεων παρέσχε στους Έλληνες αγρότες πλεονέκτημα όσον αφορά τον ανταγωνισμό το οποίο επηρέαζε το εμπόριο μεταξύ κρατών μελών, μολονότι στην Ελλάδα τότε δεν επικρατούσαν κανονικές συνθήκες αγοράς. Συγκεκριμένα, το Δικαστήριο κρίνει ότι το επιχείρημα αυτό έχει τον χαρακτήρα νέου επιχειρήματος και πρέπει, επομένως, να απορριφθεί.

Τέλος, το Δικαστήριο απορρίπτει επίσης το επιχείρημα της Ελλάδας ότι το Γενικό Δικαστήριο υπέπεσε σε πλάνη περί το δίκαιο αποφαινόμενο ότι η Επιτροπή δεν μπορούσε να παραβλέψει, αλλά ήταν υποχρεωμένη να εφαρμόσει τους κανόνες συμπεριφοράς που περιλαμβάνονται στο Προσωρινό κοινοτικό πλαίσιο. Συγκεκριμένα, το Δικαστήριο επισημαίνει ότι η Επιτροπή, θεσπίζοντας τέτοιους κανόνες, αυτοπεριορίστηκε όσον αφορά την άσκηση της ευρείας εξουσίας της εκτιμήσεως σχετικά με το αν είναι συμβατές με την εσωτερική αγορά οι ενισχύσεις με σκοπό την άρση σοβαρής διαταράξεως της οικονομίας κράτους μέλους⁶ και, ως εκ τούτου, δεν μπορεί, καταρχήν, να αποκλίνει από τους κανόνες αυτούς.

Βεβαίως, το Δικαστήριο διευκρινίζει επίσης ότι η Επιτροπή μπορεί να υποχρεούται να αποκλίνει από τέτοιους κανόνες συμπεριφοράς και να εκτιμήσει αν οι οικείες ενισχύσεις είναι συμβατές εφαρμόζοντας απευθείας τη σχετική διάταξη της Συνθήκης⁷, ιδίως οσάκις κράτος μέλος επικαλείται την ύπαρξη εξαιρετικών περιστάσεων που χαρακτηρίζουν συγκεκριμένο τομέα της οικονομίας κράτους μέλους και διαφοροποιούνται εκείνων τις οποίες λαμβάνουν υπόψη τα πλαίσια αυτά.

Ωστόσο, το Δικαστήριο διαπιστώνει ότι, εν προκειμένω, **η Ελλάδα δεν προέβαλε ενώπιον του Γενικού Δικαστηρίου το επιχείρημα ότι συνέτρεχαν τέτοιες εξαιρετικές ειδικές περιστάσεις στον ελληνικό γεωργικό τομέα, οι οποίες διαφοροποιούνταν από εκείνες που χαρακτήριζαν τον ίδιο τομέα σε άλλα, ομοίως πληττόμενα από την οικονομική κρίση, κράτη μέλη και οι οποίες, επομένως, θα μπορούσαν να επιβάλουν στην Επιτροπή απόκλιση από το προσωρινό κοινοτικό πλαίσιο.**

Το Δικαστήριο απορρίπτει επομένως την εκ μέρους της Ελλάδας αίτηση αναιρέσεως, οπότε επικυρώνεται η απόφαση της Επιτροπής και το Ελληνικό Δημόσιο υποχρεούται να ανακτήσει τις ενισχύσεις.

ΥΠΟΜΝΗΣΗ: Το Δικαστήριο μπορεί να επιληφθεί αιτήσεως αναιρέσεως, η οποία περιορίζεται σε νομικά ζητήματα, κατά αποφάσεως ή διατάξεως του Γενικού Δικαστηρίου. Καταρχήν, η άσκηση αναιρέσεως δεν έχει ανασταλτικό αποτέλεσμα. Εάν είναι παραδεκτή και βάσιμη, το Δικαστήριο αναιρεί την απόφαση του Γενικού Δικαστηρίου. Στην περίπτωση που η υπόθεση είναι ώριμη προς εκδίκαση, το Δικαστήριο μπορεί να αποφανθεί το ίδιο οριστικά επί της διαφοράς. Σε αντίθετη περίπτωση, αναπέμπει την υπόθεση στο Γενικό Δικαστήριο, το οποίο δεσμεύεται από την απόφαση που εξέδωσε το Δικαστήριο στο πλαίσιο της αιτήσεως αναιρέσεως.

Ανεπίσημο έγγραφο προοριζόμενο για τα μέσα μαζικής ενημερώσεως, το οποίο δεν δεσμεύει το Δικαστήριο.

⁵ Διάταξη του αντιπροέδρου του Δικαστηρίου της 3ης Δεκεμβρίου 2014, *Ελλάδα κατά Επιτροπής* (C-431/14 P R).

⁶ Βάσει του άρθρου 107, παράγραφος 3, στοιχείο β', ΣΛΕΕ.

⁷ Δηλαδή το άρθρο 107, παράγραφος 3, στοιχείο β', ΣΛΕΕ.

Το [πλήρες κείμενο](#) της απόφασης είναι διαθέσιμο στην ιστοσελίδα CURIA από την ημερομηνία δημοσίευσής της

Επικοινωνία: Estella Cigna-Αγγελίδη ☎ (+352) 4303 2582